

Η επιλογή της Χρυσούλας Γιαταγάνα

της Αλίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Κάθε χρόνο είναι δύσκολη η επιλογή κάποιας γυναίκας. Κάθε χρόνο είναι δύσκολη η επιλογή κάποιας γυναίκας η οποία να έχει προσφέρει εξαιρετικές κοινωνικές υπηρεσίες, τις οποίες ο Σύνδεσμος καθιέρωσε να βραβεύει την ημέρα αυτή. Όχι γιατί δεν υπάρχουν τέτοιες γυναίκες, αλλά διότι ακριβώς υπάρχουν πάρα πολλές. Προσπαθούμε πάντα η προσφορά αυτή να έχει σχέση με κάποιο θέμα κοινωνικό πρώτης γραμμής.

Εφέτος έχουν δημιουργηθεί ορισμένα κοινωνικά θέματα, τα οποία άλλοτε δεν είχαν κινηθεί. Όχι γιατί δεν υπήρχαν. Η διαφθορά της Δικαιοσύνης δεν είναι καινούριο θέμα. Αφού η διαφθορά είναι γενική σε όλα τα κοινωνικά στρώματα, και σε κάθε βαθμό, σε όλες τις εξουσίες και τους χειριστές των δημοσίων πραγμάτων, δεν μπορούσε να είναι έξω και η Δικαιοσύνη. Δυστυχώς, η διαφθορά είναι ένα παγκόσμιο φαινόμενο, και είναι και ένα φαινόμενο το οποίον έχει εισδύσει σε μεγάλο βαθμό στο κοινωνικό γίγνεσθαι, ώστε να απορείς όταν υπάρχουν φαινόμενα πράγματι αδιάφθωτων ανθρώπων που χειρίζονται εξουσία. Συνήθως δε, αυτοί οι οποίοι τολμούν να τα αποκαλύψουν μπαίνουν σε μεγάλες περιπέτειες.

Τέτοιο παράδειγμα είναι της Χρυσούλας Γιαταγάνα. Η κ. Γιαταγάνα ως Εισαγγελέας υπήρξε μια θαρραλέα αγωνίστρια από την αρχή της σταδιοδρομίας της. Σε επιθεώρηση που έκανε σε φυλακές με εντολή των προϊσταμένων της για να διαπιστώσει την τυχόν διακίνηση ναρκωτικών, είδε πράγματα φοβερά, ιδίως στις φυλακές του Επταπυργίου της Θεσσαλονίκης, γνωστών ως Γεντί Κουλέ, για τελούμενα εγκλήματα. Και φυσικά διακίνηση ναρκωτικών πλουσία. Ετόλμησε και έκανε αναφορά και εξέθεσε τα όσα συνέβαιναν. Το πράγμα έβαινε προς κάλυψη, μέχρι που αποφάσισε η ίδια να κάνει δηλώσεις στον τύπο. Όταν έκανε δηλώσεις στον τύπο άρχισαν οι διώξεις εναντίον της. Όμως ύστερα από λίγο καιρό το Γεντί Κουλέ έκλεισε. Οφείλεται στη Γιαταγάνα. Και έγιναν βελτιώσεις και παρεμβάσεις και σε διάφορες άλλες φυλακές.

Αργότερα, διεπίστωσε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της ότι στα Δικαστήρια της Θεσσαλονίκης εκδίδονται αποφάσεις που ευνοούν τους εμπόρους ναρκωτικών, ιδίως όσον αφορά την αποφυλάκισή τους. Αυτή τη φορά έκανε αναφορά στην κορυφή του κλάδου της, τον Εισαγγελέα του ΑΠ, ο οποίος ανέθεσε στον έντιμο Αντεισαγγελέα του ΑΠ Ανδρέα Φλούδα, να διεξαγάγει σχετικές ανακρίσεις. Οι ανακρίσεις έγιναν, και ο Φλούδας υπέβαλε ένα πόρισμα εις τον Εισαγγελέα με λεπτομερή περιγραφή της κάθε περίπτωσης.

Διετέλεσα μάρτυρας υπεράσπισης της κ. Χρ. Γιαταγάνα εκπροσωπώντας το Ίδρυμα Μαραγκοπούλου

για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου σε μήνυση για συκοφαντική δυσφήμιση εναντίον της από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου που είχε αποφασίσει την αποφυλάκιση του Σείχ Σαμπάν, του μεγαλύτερου εμπόρου ναρκωτικών της Ευρώπης.

Η αποφυλάκιση είχε γίνει με την ψευδή αιτιολογία ότι ο Σαμπάν είχε ήδη εκτίσει τα 19 χρόνια από την 24ετή (μετά συγχώνευση) φυλάκιση στην οποία είχε καταδικαστεί το 1985, και ότι είχε επιδείξει καλή διαγωγή. Στην πραγματικότητα είχαν περάσει 4 χρόνια από την παραπάνω καταδίκη του, τα οποία δεν εξέτισε καν, διότι είχε αποδράσει από τις φυλακές. Στη συνέχεια η Interpol τον συνέλαβε στο εξωτερικό και τον παρέδωσε στις Ελληνικές Αρχές. Ύστερα από λίγα χρόνια, η σκανδαλώδης δικαστική απόφαση με την ψευδή δικαιολογία που αναφέρθηκε ήδη, τον απελευθέρωσε.

Η δίκη κατά της κ. Γιαταγάνα έγινε στη Λάρισα το 1988. Η κ. Γιαταγάνα καταδικάστηκε (με μια ψήφο πλειοψηφία). Τελικά αποκαταστάθηκε έμμεσα με απόφαση του Α.Π.

Αυτή είναι μια από τις πολλές σκανδαλώδεις δικαστικές αποφάσεις που εξέτασε και διαπίστωσε ο Αντεισαγγελέας του ΑΠ Ανδρέας Φλούδας (Πόρισμά του υπ' αριθ. 352/1992 προς τον Εισαγγελέα του ΑΠ). Ο μακαρίτης Φλούδας πλήρωσε με τη ζωή του (σκοτώθηκε στο δρόμο επιστρέφοντας από παρόμοιες έρευνες σε Κέρκυρα και Πάτρα), και η Γιαταγάνα με τη σταδιοδρομία της. Κανείς από τους δικαστές της σύνθεσης της υπόθεσης αυτής – αλλά και των άλλων σκανδαλωδών που αναφέρει το Πόρισμα Φλούδα – δεν τιμωρήθηκε. Μόνο η θαρραλέα και ευσυνείδητη Γιαταγάνα είχε καταδικαστεί για τη *βάσιμη υπηρεσιακή καταγγελία της προς τον Εισαγγελέα του ΑΠ*. Και κανείς συνάδελφός της δεν πήγε μάρτυρας υπεράσπισης. Ίσως και διότι φοβόνταν μην έχουν και αυτοί την τύχη του Φλούδα.

Έτσι η κ. Γιαταγάνα ζήτησε συμπαράσταση από το Ίδρυμά μας, την οποία, μετά μελέτη του σχετικού φακέλλου, αποφασίσαμε ομοφώνως να παράσχουμε, με τη δική μου παράσταση ως μάρτυρα υπεράσπισής της.

Ως καθηγήτρια Εγκληματολογίας γνωρίζω την ορθότητα των καταγγελιών Γιαταγάνα για τις φυλακές (Γεντί Κουλέ και άλλες). Διώχθηκε πειθαρχικά γι' αυτές, αλλά στη συνέχεια οι φυλακές αυτές κλείστηκαν ενώ άλλες φυλακές βελτιώθηκαν.

Την κοινωνική προσφορά της Χρ. Γιαταγάνα στον τομέα της δικαιοσύνης υπό ευρεία έννοια θεωρώ εντελώς εξέχουσα. Δείγμα εντιμότητας, θάρρους και ευσυνειδησίας, δυστυχώς ασυνήθους βαθμού. Γι' αυτό και βραβευτέα.